

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
1 juni 2007

Ons kenmerk
PO/BB/07/22710

Onderwerp
Sluiting SIBA-scholen

Op 5 maart en 5 april van dit jaar heb ik de Tweede Kamer geïnformeerd over de Stichting Islamitische Basisscholen Amsterdam (SIBA) (Tweede Kamer, 2006 – 2007, 30 800, nr. 102 en nr. 110). In deze brieven kon ik u een hoopvol perspectief schetsen: de Onderwijsstichting Esprit wilde de mogelijkheid onderzoeken om de SIBA-scholen over te nemen. Esprit heeft SIBA vervolgens een overnamevoorstel gedaan, dat op 31 mei echter door de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr) van SIBA is afgewezen. Er zijn geen geschikte andere overnamekandidaten. Het spijt me zeer u te moeten berichten dat als gevolg daarvan de sluiting van de SIBA-scholen per 1 augustus 2007 onafwendbaar is. In deze brief informeer ik u over de ontwikkelingen.

Korte geschiedenis

Het interim-bestuur van SIBA is medio 2006 aangetreden met het doel orde op zaken te stellen en een nieuw bestuur voor SIBA te zoeken. In mijn brief van 5 maart jl. schreef ik u dat het interim-bestuur een kandidaat-bestuur had gevonden dat eind februari 2007 het stokje zou moeten overnemen. Op het laatste moment besloot het kandidaat-bestuur echter niet aan te treden vanwege de financiële, kwalitatieve en bestuurlijke situatie. Dat plaatste mij voor een dilemma: OCW kan niet voor onbepaalde tijd een interim-bestuur subsidiëren, maar SIBA kan ook niet verder zonder bestuur. Ik heb het interim-bestuur vervolgens subsidie verstrekt onder de voorwaarde dat het bestuur een ander bestuur zou zoeken dat de SIBA-scholen wilde overnemen en om, als de overname onverhoopt niet mocht lukken, de SIBA-scholen op een verantwoorde wijze te sluiten.

Tot mijn genoegen kon ik u op 5 april jl. berichten dat het interim-bestuur in Esprit een geschikte overnamekandidaat had gevonden. In de brief van 5 april heb ik ook aangegeven dat, voor het geval de overdracht niet zou slagen, het interim-bestuur voorbereidingen zou treffen om de SIBA-scholen te sluiten per 1 augustus 2007.

Resultaat onderzoek Esprit

Esprit is begin april aan de slag gegaan om de mogelijkheid van overdracht van de SIBA-scholen aan Esprit te onderzoeken, met steun van OCW, de gemeente Amsterdam, de Islamitische Scholen Besturen Organisatie (ISBO) en de AOb. Dit heeft in de tweede helft van mei geresulteerd in een aanbod van Esprit, met draagvlak bij het bestuur, de raad van toezicht en de gmr van Esprit. Het voorstel biedt een goed perspectief ten aanzien van de kwaliteit en continuïteit van de SIBA-scholen, en waarborgt de islamitische identiteit van de scholen.

Afwijzing gmr van SIBA

Op 24 april liet de voorzitter van de gmr van SIBA in een brief aan Esprit nog weten positief te staan tegenover het initiatief. Op 29 mei heeft de oudergeleding van de gmr aan Esprit echter per brief te kennen gegeven dat het voorstel niet acceptabel is. Zij vinden dat in verband met de identiteit de SIBA-scholen onder een islamitisch bestuur moeten ressorteren. De oudergeleding gaat daarbij niet op de inhoud van het voorstel in. Op 31 mei hebben Esprit, het interim-bestuur van SIBA, de gemeente Amsterdam, OCW en de ISBO geprobeerd de gmr van SIBA te bewegen het voorstel van Esprit alsnog in overweging te nemen. In dit gesprek is de gmr indringend gewezen op de consequenties van zijn opstelling. Helaas heeft de gmr opnieuw aangegeven het voorstel van Esprit niet te willen overwegen. Esprit heeft hierop aangegeven dat hiermee de weg naar een bestuurlijke overname van de SIBA-scholen is geblokkeerd.

Geen alternatieven

In de brief van 5 maart jl. heb ik de randvoorwaarden genoemd waaraan een overnamekandidaat moet voldoen om de aanzienlijke problemen rond de SIBA-scholen op te kunnen lossen:

- Het overnemende bestuur moet een serieuze overnamekandidaat zijn waarvan op korte termijn de reële verwachting kan worden gekoesterd dat het de scholen overneemt per 1 augustus 2007.
- Bij de overnamekandidaat is in alle opzichten sprake van 'goed bestuur'. Dit betekent onder meer dat de medezeggenschap bij de overnamekandidaat een volwaardige rol heeft en dat de horizontale verantwoording op orde is.
- De overnamekandidaat mag nú of in de afgelopen vijf jaar niet in opspraak zijn (geweest) in verband met onregelmatigheden op bestuurlijk, financieel of onderwijskwalitatief vlak.
- Het bestuur moet kennis van zaken hebben op zowel financieel, bestuurlijk als onderwijskundig gebied en voldoende bestuurskracht om de ernstige problemen op financieel en kwalitatief gebied het hoofd te bieden.
- De overnamekandidaat moet voldoende financiële reserves hebben om de financiële problemen van SIBA op te kunnen vangen zonder zelf in de problemen te komen. De overnamekandidaat moet de benodigde middelen hebben om te investeren in de kwaliteit van de SIBA-scholen en ook toezeggen deze middelen in te willen zetten.

De gmr van SIBA ziet in de Stichting Islamitische Scholen Amsterdam (ISA) een geschikte overnamekandidaat. ISA heeft zich ook bij het interim-bestuur van SIBA gemeld als overnamekandidaat. ISA voldoet echter niet aan de bovengenoemde voorwaarden. De enige school van ISA (As Siddieq) is in 2005 in opspraak geraakt, omdat het onderwijs op het gebied van actief burgerschap en sociale integratie niet aan de eisen voldeed. De school staat op dit vlak nog steeds onder geïntensiveerd toezicht van de inspectie. Tijdens een recente monitoring heeft de inspectie geconstateerd dat de leraren hun opdracht op het gebied van burgerschap en integratie onvoldoende uitvoeren en dat bestuur en directie hen daar onvoldoende op aanspreken. Bovendien heeft de inspectie medio 2005 geconstateerd dat er problemen zijn binnen het team en tussen het team en het bestuur.

Medio 2006 heeft de inspectie bij een periodiek kwaliteitsonderzoek vastgesteld dat de onderwijskwaliteit op de As Siddieq zwak is. De kwaliteitszorg en de leerlingenzorg zijn niet op orde en ook de recente tussenresultaten van de leeropbrengsten zijn niet goed. In de problemen binnen het team en tussen team en bestuur zit wel verbetering, maar de problemen zijn nog steeds niet opgelost.

Al met al hebben ISA en de As Siddieq de handen vol aan zichzelf. Het interim-bestuur en ik kunnen daarom niet aannemen dat ISA de kinderen van de SIBA-scholen een goed toekomstperspectief kan bieden. Om dezelfde redenen vind ik het zorgelijk dat veel ouders hun kinderen willen inschrijven op de As Siddieq. Ik heb de inspectie gevraagd erop toe te zien dat een eventuele forse groei van het aantal kinderen op de As Siddieq niet ten koste gaat van de toch al zwakke kwaliteit.

In het gesprek van 31 mei met de gmr van SIBA, stelde de gmr dat ook andere partijen bereid zouden zijn de SIBA-scholen te helpen. Het interim-bestuur heeft dit jaar met 13 organisaties gesproken over de overdracht van de scholen. Esprit was de enige kandidaat die voldeed aan de voorwaarden. Tot op heden zijn er geen andere schoolbesturen die zich concreet hebben gewend tot het interim-bestuur van SIBA. Maar zelfs als er nu een concreet aanbod komt, is de tijd tot 1 augustus 2007 zó kort dat een verantwoorde overdracht van de scholen per 1 augustus 2007 niet meer mogelijk is.

Sluiting van de scholen

Het is nu helaas onafwendbaar dat het interim-bestuur de SIBA-scholen per 1 augustus 2007 gaat sluiten. Dit is des te meer te betreuren, omdat uit recent onderzoek van de inspectie blijkt dat de kwaliteit van de El Faroeq Omar, een van de SIBA-scholen, in het afgelopen jaar verbeterd is.

Zoals ik in mijn brief van 5 april heb aangegeven, heeft het interim-bestuur van SIBA, met het oog op het mogelijke afketsen van de overdracht van de SIBA-scholen aan Esprit, al de noodzakelijke voorbereidingen getroffen om de SIBA-scholen per 1 augustus 2007 te sluiten. De gemeente Amsterdam heeft met de Amsterdamse schoolbesturen afspraken gemaakt over een zo soepel mogelijke overgang van SIBA-leerlingen naar andere scholen. Deze afspraken worden nu in gang gezet. Hiermee wordt gewaarborgd dat voor iedere leerling een plaats beschikbaar is op een andere school. De vrije keuze van ouders voor een school is niet in het geding. Het interim-bestuur van SIBA heeft, conform de daarvoor geldende procedures, het personeel ontslag aangezegd. De Amsterdamse

schoolbesturen zullen, via de gebruikelijke kanalen, bemiddelen bij het zoeken naar een nieuwe plek voor de personeelsleden.

Met het voorgaande hoop ik u voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sharon A.M. Dijkma